

HORROR FILM FESTIVAL

KURJAJA

POIT

18. – 21. 9. 2014
SLOVENSKA KINOTEKA,
KINODVOR / LJUBLJANA

ROAD WARNING SIGNS ARE
FOR YOUR PROTECTION
PLEASE DON'T USE THEM
FOR TARGETS

**KULTI,
KLASIKE
IN ŽANRSKI
ODPADNIKI**

Two Thousand Maniacs! (1964)
The Texas Chain Saw Massacre (1974)
Thou Shalt Not Kill... Except (1985)
Haute tension (2003)
The Wicker Man: The Final Cut (1973)
Wake in Fright (1971)
The Devil's Rejects (2005)
Ravenous (1999)
The Hills Have Eyes (1977)
Cannibal Ferox (1981)
Deliverance (1972)

KURJAPOLT.ORG

Koprodukcija

Kinodvor.
Mestni kino.
www.kinodvor.org

Medijska podpora

MLADINA

Ekran

Dva tisoč manijakov!

Two Thousand Maniacs!

Herschell Gordon Lewis, ZDA, 1964, 16mm, barvni, 87'

Leto 1965 skupina nič hudega slutetičih Jenkijev (med njimi Playboyea zaščita Connie Mason) napravi usodni ovinek skozi južnjaško predele Pleasant Valley, ki se ravno pripravljajo na praznovanje posebnega jubileja. Ob koncu državljanske vojne je severna vojska uničila mesto in zdesetkala njegovo prebivalstvo. Stoletnico pokola kanijo meščani obeležiti, kot se spodobi: s krvavim sejmom navdse domiselnih mučeniških smrti severnjaških turistov.

Med Krvavo pojedino (Blood Feast, 1963) in Pobarvaj me s krvjo (Color Me Blood Red, 1965) ter daleč onkraj hollywoodskega mainstreama in meja dobrega okusa sta kulturni producent David F. Friedman in pionirski »goremeister«
Tobe Hooper, ZDA, 1974, 16mm, barvni, 83'

posnela drugi del t. i. krvave trilogije, s katero sta zapustila milje nudistične filma, da bi s trojico prvobitnih splatterjev iznašla novo izrazje filmske groze, s krvavo parodijo južnjaškega gostoljubja Dva tisoč manijakov! pa narativno formulo ruralne gotike prvič vpeljala v eksploatacijski žanr.

Teksaški pokol z motorko

The Texas Chain Saw Massacre

Tobe Hooper, ZDA, 1974, 16mm, barvni, 83'

Ko se Sally (Marilyn Burns), njen brat in trije prijatelji odpravijo na podeželje, da bi obiskali nekdanjo družinsko domačijo, padejo v zasedo pobesnela morila Leatherfacea in njegove kanibalске družine («My family's always been in meat»). Kaj sledi, pove že naslov: mesarski kavljivi, macola, motorka, masakr ... Le kdo bo preživel in kaj bo od njih ostalo?

Hooperjev kulturni slasher/shocker, ki se je v zgodovino filma zapisal kot ena najbolj surovih, sokantnih, pa tudi najbolj grozljivk vseh časov, pripada tisti sijajni generaciji poznih 60-ih in zgodnjih 70-ih (Noč živih mrtevcev, Zadnja hiša na levi, Izganjalec hudica),

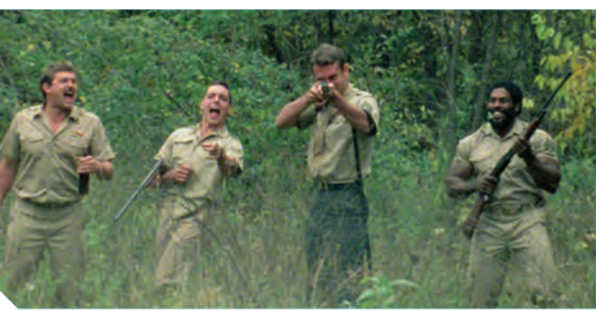
ki je s subverzivnim nabojem, družbenopolitičnim komentarjem ter nazornim prikazom mučenja in mutilacije ustoličila povsem nov standard krvave žanra.

Ne ubijaj, razen ...

Thou Shalt Not Kill... Except / Stryker's War

Josh Becker, ZDA, 1985, 35mm, barvni, 84'

Ko Jack Stryker (Brian Schultz) v Vietnamu prestreže krogljo in se častno odpuščen vrne domov, ugotovi, da so njegovo dekle Sally ugrabili pripadniki ubijalskega kulta na čelu s fanatičnim voditeljem (Sam Raimi!). Z vojnimi tovariši, nič manj zblaznelimi marinci, se odpravi na maščevalno misijo.

Beckerjev prvenec, ultra-nizkoporačunski in nič manj smešni trashploatacijski horror akcionar, je nastal v produkciji michiganske DYI filmske kreativne odgovorne za Raimijevo horror klasiko The Evil Dead (1981); zgodbo sta podpisala igralce Bruce

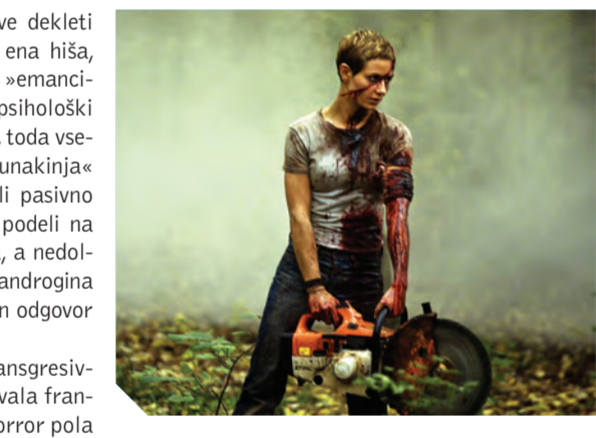
Campbell in producent Scott Spiegel, interjerji so bili posneti v Cambellovi garaži v predmestju Detroita, Raimi je odigral mešjanskega fanatika ali kot sam pravi »bil sem tisti 'razen'«.

Krvava romanca

Haute tension

Alexandre Aja, Francija, 2003, 35mm, barvni, 91'

Začne se z utečenim scenarijem: dve dekleti (Marie in Alex, v arvu, v gozdu), ena hiša, ena noč, en morilec. Toda Ajajev »emancipatorični«
slasher se izteče v narativno-psihološki »twist«, ki je razdvajal kritiko in publiko, toda vsekakor zapihal s svežo sapo. Če je bila »junakinja«
zgodnje grozljivke bodisi črna vdova ali pasivno žrtveno jagnje in če ji klasični slasher podeli na videz progresivnejšo vlogo neustrašnega, a nedolžnega zadržnega dekleta, je hiperaktivna, androgina »final girl«
Cécile De France edini možen odgovor v krizni dobi metroseksualne moškosti.

Remekdelo surovo realističnega, transgresivnega, duhovito mizantropskega novega vala francoske (in belgijske) grozljivke, tistega horror pola »novega francoskega ekstremizma«, ki je znanu prinesel nekaj najboljših filmov in avtorjev novega tisočletja: Martyrs (Pascal Laugier, 2008), À l'intérieur (Alexandre Bustillo in Julien Maury,

2007), Frontière(s) (Xavier Gens, 2007), Ils (David Moreau in Xavier Palud, 2006), Calvaire (Fabrice Du Welz, 2004), Dans ma peau (Marina de Van, 2002).

Mož iz protja: končna verzija

The Wicker Man: The Final Cut

Robin Hardy, VB, 1973, DCP, barvni, 93'

Policijski narednik Neil Howie (Edward Woodward), pobožen kristjan in spolno zavrt devičnik, prispe na odročni škotski otok, da bi raziskal izginotje 12-letne deklice. Toda pod budnim očesom otoškega glavarja, Lorda Summerisla (Christopher Lee), ga vaščani – med njimi pohotna krčmarjeva hči (gola Britt Ekland v nepozabnem paritvenem plesu) – vodijo vse globlje v labirint pasti in skušnjav, prekipevajoče spolnosti in poganškega obredja, ki zahteva človeško žrtev.

Nizkoporačunski Mož iz protja, danes (o)kultna klasika britanske grozljivke ter idoli otrok igralca Christopherja Leeja, neodvisnega producenta Petra Snella in scenarista Anthonyja Shafferja, pisca trilerjev Vohljač (Sleuth, 1972) in Blaznost (Frenzy, 1972), je bil v britanskim kinematografih izvorno predvajan v okrnjeni 87-minutni verziji, kot B-film v dvočiku z Roegovim Ne glej zdaj (Don't Look Now,

1973). Filmska kopija Hardyjeve »dolge verzije«
(99') se brčkone ne bo več našla (imel jo je Corman, pa jo je založil). Restavrirana, digitalizirana različica filma, ki nosi naziv »final cut«, je tako nastala na podlagi 35-mm distribucijske kopije t. i. »srednje verzije«, ki so jo nedavno odkrili v Harvardskem filmskem arhivu.

Prebudi se v grozi

Wake in Fright

Ted Kotcheff, Avstralija/ZDA, 1971, DCP, barvni, 108'

Učitelj John Grant (Gary Bond) se na poti v Sydney, kjer name-rava preživeti počitnice, ustavi v zakotni Bundanyabbi. Ko po dolgi noči hazardiranja zamudi letalo, spozna priljudnega Tima Hynesa in njegove pajdaše, Dicka, Joeja in čudakega Docca (Donald Pleasence v vlogi, pisani na kožo). Sledijo noči popivanja in delirični dnevi po prekrokanih nočeh. In ko se John končno poberi in odstopa naprej, vas kljub zgočji pripeki oblije ledena zona: vse poti namreč vodijo (nazaj) v 'Yabbo.

Desetletja izgubljeni Prebudi se v grozi, ki ga je leta 2009 restavriral Avstralski National Film and Sound Archive, velja poleg filmov Walkabout (Nicolas Roeg, 1971) in Mad Max (George Miller, 1979) za temeljno delo, brez katerega ne gre misliti sodobne avstralske kinematografije. Edini film, ki je bil poleg Antonionijeve Avanture (L'Avventura, 1960) v zgodovini festivala v Cannesu tam prikazan dvakrat

(leta 1971 v tekmovalnem programu, leta 2009 v sekciji Cannes Classics), je eden tistih, za kar kršne radi rečemo, da presegajo žanske okvire, rušijo konvencije in se upirajo vsakršni klasifikaciji. Toda nekaj je gotovo: Prebudi se v grozi je brezprizivna mojstrovina bizarnega filma. Kakšen Lynch neki. Najbolj s soncem prežgano nočno moro je posnel Ted Kotcheff.

KURJA POLT 1:

urbano vs. ruralno

»... in če ne hodimo v kino zavoljo vznemirjenja, če že kot otroci sprejemamo kulturne standarde omikanih odraslih, če imamo tako malo zagona in energije, da pristajamo na »dobar okus«, potem nam za film brčkone nikoli ne bo resnično mar.«

Pauline Kael, 'Trash, Art, and the Movies'

Društvo Kurja polt v sodelovanju s Slovensko kinoteko in Kinodvorom predstavlja vikend-festival filmske groze Kurja polt, posvečen kultom, klasikam in žanrskim odpadnikom, praznovanju, predvsem pa kakovostni projekciji, ogledu in razmisleku o pomenu in deficiacijah filmske grozljivke.

Čeprav so žanrski avtorji pogosto stopali na čelu rušenja estetskih in ideoloških tabujev, potiskali meje dovoljenega in razpirali možnosti tematskega in formalnega izražja filmske umetnosti; čeprav žanr grozljivke zahteva jasno narativni talent, senzibilnost in tehnično inovativnost, medtem ko pogosto nastaja v težkih produkcijskih pogojih, je grozljivka bila in ostaja vse prepoznava izvetza iz »obče veljavnih«
filmskih kanonov, odrinjena na obrobje filmske misli in publicistike. In navkljub pravcati renesansi, ki jo žanr doživlja v novem tisočletju, ostaja v naši redni kinematografski distribuciji šibko zastopan. Kurja polt zato vabi klene privržence žanra in resne, zvedave ljubitelje filma, naj nikar ne mislijo, da so videli dovolj. Prevladujoči presodek, ki grozljivko odpravi kot stvar partikularnega okusa nišne publike, napadamo z naslovi in avtorji, ki jih prvi gotovo ne želite in drugi preprosto ne morete spreledati. Naš cilj ni apoloģija, pač pa rehabilitacija grozljivega žanra, njegova umestitev na legitimno mesto znotraj filmske umetnosti in na redni repertoar domačih kinodvorov.

Pilotska edicija festivala je tematska in retrospektivna. Njena rdeča nit je trčenje urbane in ruralnega, toda priljubljene podžanra podeželske gotike ne odkriva le v paradigmatičnih »backwoodsih«
ameriškega Juga, pač pa tudi v odročnih škotskih vaseh, paragvajskem pragozdu in avstralski puščavi; v čistokrvnih klasikah (Teksaški pokol z motorko, Hribi imajo oči), kulti (Dva tisoč manijakov!) in kuriozitetah (Ne ubijaj, razen ...) krvavega žanra ter brezčasnih (Odrešitev) in dolgo izgubljenih mojstrovinah (Prebudi se v grozi), ki presegajo žanrski okvir, a so njegove trope in topike vzele za

svoje. Kurja polt št. 1 naj pripravi ustrezno zgodovinsko podlago in v skladu s modusom operandi izvoljenega žanra nastopi kot »prequel«
predzgodba in predigra.

Grozljiva ambivalenca podeželja, navidezna dihotomija ruralnega in urbanega, juga in severa, centra in periferije, »civiliziranega«
in »divjega«
je že stara, a vedno aktualna snov nočnih mor in dnevnih realnosti, ki ji grozljiva alegorika nastavlja travmatično ogledalo. Naj gre za strah (ali slabo vest) mesta pred drastično drugačnim etosom podeželja. Za tisti drugi, mračni obraz domače vaske idile in zdravilne, deviške, prvobitne narave. Za grozljivi gozd kolektivne imaginacije, v katerem se odvijte toliko pravljic. Le kje drugje kot na robu gozda, v divjini, v odročnih, pozabljenih krajih, naj grozljivka vpije svoje jasno sporočilo: človek je človeku volk. Seveda je človek »volk«
tudi naravi, a to je že druga zgodba, in drug podžanr ...

Redko taktna, nikoli delikatna, vedno brez-kompromisna – ni ji mar za kulturni diktat ne-izbežno konservativnega preseka množice – je filmska grozljivka žrtev kulturne in ekonomske diskriminacije, selekcije in ekskluzije, ne le v stadiju produkcije in prikazovanja, pač pa tudi v sferi ohranjanja teh zloglasnih artefaktov za znanstvo. O tem, koliko ljubezni so deležni ti filmi, najbolje pričajo njihove filmske kopije; nekatere napadajo boleznifotokemičnega traku, druge so spraskane ali rdečkaste sijaia, in tudi digitalni – kot edini obstoječi – nosilci, produkti restavratorskih projektov, ki se ustavijo usodni korak prezgodaj, namesto da bi sliko prenesli nazaj na trak.

Grozljivka pogosto prva »faš«
– ne samo vinogarja, tudi digitalno. Zlati časi vrvi, vitlov, veder krvi, virtuosni maske iz plastelina in lateksa so minili že ob zori digitalne revolucije. Pa jih še vedno pogrešamo. Zatorej, nazaj! V puščavo in goščavo. Naj bendžo zagode, naj zapoje žaga ...

Maša Peče in festival Kurja polt

Satanov klan

The Devil's Rejects

Rob Zombie, ZDA/Nemčija, 2005, 35mm, barvni, 109'

Votvoritvenem obračunu se nad kolibo morilske »redneške«
družine Firefly zgrne armada do zob oboroženih specialcev. Toda Baby (Sheri Moon Zombie) in Otis, ki sta videti kot Bonnie in Clyde, če bi odraščala na klavski farmi iz Teksaškega pokola z motorko, uspeata pobežniti. Na begu pred maščevalnim šerifom Wydelom se jima kmalu pridruži družinski očak, kapitan Spaulding, in trojica se poda na krvav redaljevalni »road trip«, s katerim Rob Zombie v nadaljevanju režijskega prevencna House of 1000 Corpses (2003) zamenja noč za dan in mračno drobnoev domačije Firefly za razbejljeni asfalt.

Sestradani

Ravenous

Antonia Bird, VB/ZDA/Česka, 1999, 35mm, barvni, 101'

Kriminalno podcenjena mešanica črne komedije, grozljivke in vesterna (s klimatičnim končnim obračunom vred) režiserke Antonie Bird je svojevstven unikum kanibalskega podžanra: redek je mainstream film (v smislu zvezdniške zasedbe, visokih produkcijskih vrednosti, vizualne in zvočne briljance), ki bi maksimo »si to, kar je«
vzel in prikazal tako sočno dobesedno.

Polkovnika Johna Boyda (Guy Pearce) odpošljejo v odročno kalifornijsko postojanko Fort Spencer, kamor nedolgo za njim prispe razcapani tujec po imenu Calquhoun (Robert Carlyle). Ta pripoveduje vojakom o potujoči karavani, ki je nedaleč proč

obtičala v zasnženih gorah, in o grozljivih dejanjih kanibalizma med preživelimi. Ker je kdo od popotnikov morda še živ, se Boyd s peščico mož nemudoma odpravi v divjino.

Hribi imajo oči

The Hills Have Eyes

Wes Craven, ZDA, 1977, 35mm, barvni, 89'

Družina Carter, utelešenje ameriške »suburbie«, na poti v Kalifornijo obtiči sredi nevaske puščave. Toda odrezani od sveta so vse prej kot sami. Tu imajo hribi oči in iz njihovih votlin preži na Carterjeve krvoločni klan degeneriranih hribovcov.

Večna klasika »survival horrorja«
(o čemer ne nazadnje priča poplava rimejkov) v režiji kontroverznega Wesa Cravena, tiste čase še brez-kompromisnega ikonoklasta in drznega neodvisneža, nadaljuje s tematiko razrednega boja, ki jo avtor načne v brutalnem prevencu Zadnja hiša na levi (The Last House on the Left, 1972), le da spopad generacij tu zamenja družinski dvoboj – na smrt, kakopak, a še na kaj hujšega.

Ljudožerci Amazonke

Cannibal Ferox / Make Them Die Slowly

Umberto Lenzi, Italija, 1981, 35mm, barvni, 93'

Antropologinja Gloria Davis se z bratom Rudyjem in prijateljico Pat poda v urugvajsko džunglo, da bi potrdila svojo doktorsko tezo, ki pravi: kanibalizem je mit. Toda trojica sredi pragozda nareti na newyorškega dilerja Mika, ki je na begu prav pred ljudožerskimi domorodci. Vsaj tako pravi ...

Lenzjev ultraeksploatacijski splatter, kršilec tabujev medkulturne, spolne in vesplošne politične korektnosti, meja dobrega (in dobrega slabega) okusa, da o živilih ne govorimo, je v isti sapi eden »vrhunec«
in porok zatona zloglasnega italijanskega kanibalskega cikla leta 1972 iniciira in popularizira avtor sam, absolutni zenit pa doseže z notoričnim Cannibal Holocaust Ruggera Deodata (1979).

HORROR FILM FESTIVAL

KURJA POLT

KULTI, KLASIKE IN ŽANRSKI ODPADNIKI

Two Thousand Maniacs! (1964)
The Texas Chain Saw Massacre (1974)
Thou Shalt Not Kill... Except (1985)
Haute tension (2003)
The Wicker Man: The Final Cut (1973)
Wake in Fright (1971)
The Devil's Rejects (2005)
Ravenous (1999)
The Hills Have Eyes (1977)
Cannibal Ferox (1981)
Deliverance (1972)
KURJAPOLT.ORG

18. – 21. 9. 2014
SLOVENSKA KINOTEKA,
KINODVOR / LJUBLJANA

ROAD WARNING SIGNS ARE FOR YOUR PROTECTION PLEASE DON'T USE THEM FOR TARGETS

SPORED

ČETRTEK 18. 9.

19.00 / Slovenska kinoteka
Dva tisoč manijakov!
Two Thousand Maniacs!
Herschell Gordon Lewis, ZDA, 1964, 16mm, 87'

21.00 / Slovenska kinoteka
Teksaški pokol z motorko
The Texas Chain Saw Massacre
Tobe Hooper, ZDA, 1974, 16mm, 83'

23.00 / Slovenska kinoteka
Ne ubijaj, razen ...
Thou Shalt Not Kill... Except
Josh Becker, ZDA, 1985, 35mm, 84'

PETEK 19. 9.

19.00 / Slovenska kinoteka
Krvava romanca
Haute tension
Alexandre Aja, Francija, 2003, 35mm, 91'

21.00 / Kinodvor
Mož iz protja: končna verzija
The Wicker Man: The Final Cut
Robin Hardy, VB, 1973, DCP, 93'

23.00 / Kinodvor
Prebudi se v grozi
Wake in Fright
Ted Kotcheff, Avstralija/ZDA, 1971, DCP, 108'

SOBOTA 20. 9.

16.45 / Slovenska kinoteka
Satanov klan
The Devil's Rejects
Rob Zombie, ZDA/Nemčija, 2005, 35mm, 109'

19.00 / Slovenska kinoteka
Sestradani
Ravenous
Antonia Bird, VB/ZDA/Česka, 1999, 35mm, 101'

21.00 / Slovenska kinoteka
Hribi imajo oči
The Hills Have Eyes
Wes Craven, ZDA, 1977, 35mm, 89'

23.00 / Slovenska kinoteka
Ljudožerci Amazonke
Cannibal Ferox
Umberto Lenzi, Italija, 1981, 35mm, 93'

NEDELJA 21. 9.

19.00 / Kinodvor
Odrešitev
Deliverance
John Boorman, ZDA, 1972, DCP, 110'

VSTOPNICE

Slovenska kinoteka: 4 € / 2 € (člani kluba Kinopolis)

Kinodvor: 4,95 € / 4,25 € (dijaki, študentje, upokojenci in brezposelni) / 3,80 € (člani Kluba Kinodvor)

Vstopnice za projekcije v Slovenski kinoteki so naprodaj na blagajni Slovenske kinoteke.

Vstopnice za projekcije v Kinodvoru so naprodaj na blagajni Kinodvora.

Festivalski paket (vse projekcije): 25 €

Predprodaja paketov na blagajni Slovenske kinoteke in Kinodvora od 10. do 17. septembra. Na voljo je omejeno število paketov!

Imetnik/ca Festivalskega paketa dviguje na blagajnah brezplačne vstopnice, ki jih lahko prevzame ob nakupu paketa ali tekom festivala, najkasneje pa 30 minut pred začetkom posamezne predstave.

BLAGAJNA

Slovenska kinoteka
Miklošičeva 28
1000 Ljubljana
e: blagajna@kinoteka.si
t: 01 43 42 524

Kinodvor. Mestni kino.
Kolodvorska 13
1000 Ljubljana
e: blagajna@kinodvor.org
t: 01 23 92 217
Blagajni se odpreta uro pred pričetkom prve predstave.

ORGANIZACIJA & PRODUKCIJA

Društvo za širjenje filmske kulture
Kurja polt

Filme predvajamo v originalni verziji s slovenskimi podnapisi.

Attention! Films are screened in original language version with Slovene subtitles.

ZAHVALA

Laurence Berbon (Tamasa Distribution), Bernd Brehmer, Doris Kuhn (Werkstattkino), Anders Lundgren (Klub Super 8), Paul Tonta, Ben Pollock (Madman Entertainment), Mark Truesdale (Park Circus Limited), Martina Dervarič (Radio Student), Ines Markovič (Mladina), Gorazd Trušnovec (Elkran), Koen Van Daele, Nina Peše in ekipa Kinodvora, Jurij Meden, Ivan Nedoh, Kaja Bohorč in ekipa Slovenske kinoteke, Urša Horjak, Grega Kropivnik, Ondra Maršiček, Niko Novak.

Organizacija / Produkcija

Koprodukcija

Medijska podpora

Odrešitev

Deliverance

John Boorman, ZDA, 1972, DCP, barvni, 110'

Lewis (Burt Reynolds), mož divjine, mačo »survivalist«
in izurjen lokostrelec, povabi prijatelje Bobbyja, Drewa in Eda (Ned Beatty, Ronny Cox, Jon Voight) na vožnjo s kanuji, ki je poslovneži iz Atlante ne bodo nikoli pozabili. Tako kot brutalno nasilnega in tesnobnega tripa skozi ameriški »Deep South«
ne bodo pozabile (in preobile) cele generacije filmskih gledalcev. In tako kot bo v zvokih bendža na veke vekov slišati »Squel like a pig«.

Čeprav Boormanova velika filmska klasika se presega zamejni milje žanrskega filma, je hkrati prav počelo tradicije »urbanoidne«
grozljivke (od ruralnih slasher klavnic do »rape-and-revenge«
filmov sedemdesetih), ki se v

tematizaciji urbanega strahu pred grožnjo podivjanega podeželja (karkoli že ta ravno simbolizira) ne ustavi pred nobeno obliko nasilja človeka nad človekom. Kot pravi Carol J. Clover: Odrešitev je »influential granddaddy«
te tradicije.